

Kunovice

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Uherské Hradiště

Nadmořská výška: 198 m n. m.

Počet obyvatel: 5 427

Adresa URL: www.mesto-kunovice.cz

Okres: Uherské Hradiště

GPS souřadnice: 49.044989N, 17.470106E

První pís. zmínka: 1196 (828 let)

PSČ: 686 04

Historie obce Kunovice

Historie města Kunovice sahá hluboko do doby kamenné, o čemž svědčí řada archeologických nálezů.

V době velkomoravské zde leželo několik osad, jejichž funkcí bylo střežit přístup k centru

Velkomoravské říše.

Vojensko-strategická poloha Kunovice, ležících na křižovatce prastarých obchodních cest, hrála vždy v jejich dějinách podstatnou roli. Po zániku Velké Moravy a připojení Moravy k českému státu se Kunovice stávají správním a církevním centrem nově vzniklé pohraniční lucké provincie. První písemná zmínka o Kunovicích pochází z 13. ledna 1196, kdy zde byla datována listina olomouckého knížete Břetislava pro klášter Hradisko u Olomouce. V listině je uváděn název Cunovicz. V této době zde již nepochybně stál hrad, který sloužil jako opěrný bod proti Uhrům. Toto století dominantní postavení Kunovic bylo ukončeno v polovině 13.stol. založením města Uh. Hradiště.

Z rodů, které se postupně na Kunovické tvrzi (vedle ní se zde nacházel ještě zeměpanský hrad) vystřídaly, čtyři přijaly přídomek z „Kunovic“, z nichž pak rod vzešlý z Duchka z Bydžova a z Kunovic po 150 let náležel k vlivné vrstvě moravského panstva (Jan Bernard se v r. 1619 stal jedním ze 30 zemských direktorů). Po r. 1609 se Kunovice stávají součástí ostrožského panství, se kterým pak přešly jako pobělohorský konfiskát na Lichtenštejny.

Založením Uh. Hradiště bylo postavení Kunovic celkově oslabeno, avšak jako řemeslnicko-obchodní středisko brzy získávají zpět svá privilegia bez ohledu na blízkost nově vzniklého města (obnoveny trhy, várečné právo, řemesla, vlastní špitál aj.). Od začátku 15. stol. jsou titulovány jako městečko, mají svoji samosprávu vč. soudní pravomoci s právem hrdelním.

Podle olomoucké matriky se v druhé polovině 18. století shledalo 1749 dospělých a 499 dětí česky mluvících. Rozloha byla 5154 j. 743 sáhů. V nížině při řece Olšavě a na přilehlých výšinách se rozkládalo uzavřené městečko Kunovice, které mělo čtyři výroční trhy a týdenní trh každé pondělí. V obci stál farní kostel, fara, škola a panský dvůr. Značné škody utrpělo městečko v letech 1805, 1806 a 1809, kdy tudy procházela vojska, stejně i v r. 1866. V r. 1831 vypukla cholera. Ráz městečka se podstatně změnil postavením Vlárské dráhy v r. 1888.

První světová válka znamenala zbrzdění rozvoje obce ve všech směrech. Bylo zničeno 115 mladých životů. V obci pracovaly 2 cihelny – zvláště známá byla cihelna Abrhámova. Parní mlýn, nástupce někdejšího vrchnostenského mlýna bratří Ottů i elektrárna z r. 1912 byly po r. 1948 znárodněny. Stejně jako továrna na ocet bratří Horsáků – založená v r. 1907 – byla postupně rozšiřována na konzervárnu zeleniny. Obec byla známa svým zelinářstvím a ovocnářstvím, v třicátých letech minulého století se znovu oživilo vinohradnictví.

Na začátku okupace byly Kunovice důležitým střediskem přechodu na Slovensko. Zdejší ilegální skupina se zaměřovala na sabotážní činnost v letecké továrně Avia. Čs. parašutistická skupina Carbon, vyslaná z Anglie z 12. na 13. dubna 1944, tu měla své pomocníky. Také mezi sedmi statečnými parašutisty, kteří hrdinně padli v kostele sv. Karla Boromejského 18. června 1942 v Praze po atentátu na Hendricha, byl rodák z Kunovic parašutista četař Jan Hrubý.

Kunovice byly osvobozeny 27. dubna 1945.

V obci hospodařilo v r. 1949 celkem 1219 zemědělců. JZD se ustavilo v roce 1951. Vedle JZD tu vznikla v r. 1948 na starém dvoře (bývalém lichtenštejnském dvoře) farma státního statku I a II. Obě farmy se zabývaly pěstováním zeleniny. Někdejší lichtenštejnské lesy byly zestátněny.

Od 30. let minulého století se Kunovice s typicky zemědělské oblasti mění na zemědělsko – průmyslovou. V roce 1936 začala stavba továrny Avia. Před a během války fungovala nedostavěná továrna jako opravná.

Po válce byla znárodněna. V letech 1950-53 byla zahájena výstavba nového závodu Let. Mezi lety 1957-1967 byla přejmenována na SPP („Strojírny první pětiletky“), v roce 1967 se vrátila k původnímu názvu Let.

Vyráběly se tu víceúčelové letouny Aero Ae 45, 145, v licenci od roku 1953 sovětské cvičné letouny Jakovlev Jak-11, L-200 Morava, Z-37 Čmelák a L-29.

Po celá léta firma vyvíjela a vyráběla mnoho typů kluzáků – Zlín Z 22, Z 124 Galanka, LF 109 Pionýr, Z 425 Šohaj. Nejúspěšnějším typem byly Blaníky – L-13 Blaník, Let L-23 Super Blaník a moderní pokračovací kluzák Let L-33 Solo.

V průběhu 60. let zde byl vyvinut 19-místný turbovrtulový letoun – L-410 Turbolet, který se vyrábí v různých modifikacích doposud a prodává se do celého světa.

Kunovice byly dvakrát proti vůli jejich obyvatel spojeny do aglomerace s Uh. Hradištěm (1949–1954 a 1972–1990). Obci toto sloučení nepřineslo žádný prospěch a netrvalo proto nikdy dlouho.

1. ledna 1991 se začala psát novodobá historie samostatných Kunovic. Prvním starostou obce se stal Ing. Jiří Deml. V roce 1997 byly Kunovice prohlášeny městem.

